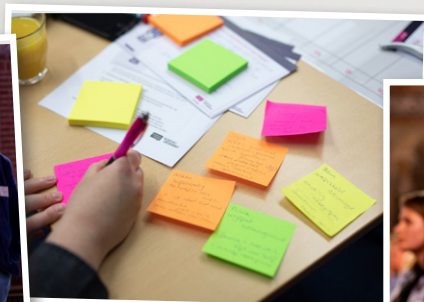
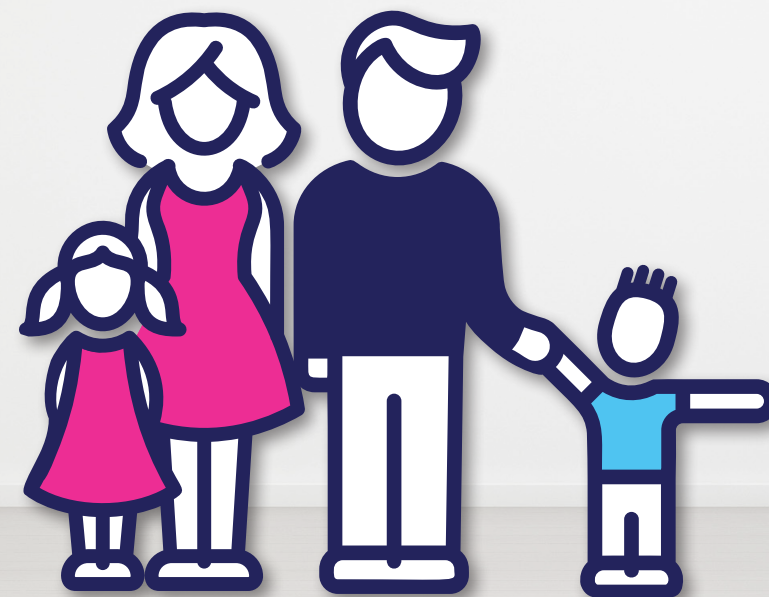
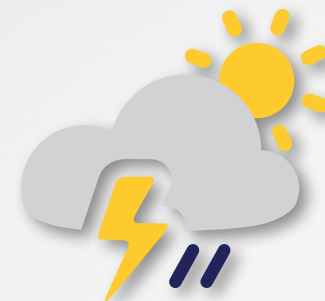

Samenwerken op de plek waar kinderen zijn

Samenwerken op de plek waar kinderen zijn

Samenwerken op de plek waar kinderen zijn. Dat is het thema van de MeetUp van het Innovatienetwerk Jeugd Hart van Brabant op 16 mei 2019 in Goirle. De aanwezigen gaan in groepsverband aan de slag met het thema. Dit doen ze aan de hand van een gezinsreis. En natuurlijk zijn er pitches: vier initiatieven presenteren zich in de hoop op een plaats in het verkenningstraject.

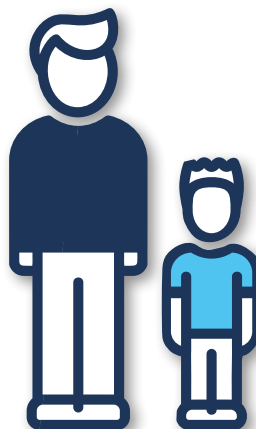
Kosten jeugdhulp

Een plek waar kinderen zijn. Dat geldt ook voor cultuurcentrum Jan van Besouw, waar de MeetUp plaatsvindt. Een *saillante* plek, zegt de Goirlese wethouder Piet Poos (verantwoordelijk voor onder andere jeugd). Kinderen krijgen muziekles in dit gebouw. Maar om de tekorten op onder meer het budget voor jeugdhulp op te vangen, dreigt de subsidie voor de muziekschool in Goirle te verdwijnen. "We moeten proberen greep te krijgen op de kosten en de uitvoering van de jeugdzorg", zegt Poos. Want greep op de kosten betekent volgens hem ook greep op kwaliteit.

Vernieuwing is nodig om het door Poos geschetste doel te bereiken. De gezamenlijke gemeenten in Hart van Brabant vinden het dan ook belangrijk om innovatieve initiatieven te ondersteunen. Voorwaarde is wel dat ze bijdragen aan voorkomen of verbeteren van jeugdhulp.

"Uitwisseling van cliëntgegevens tussen professionals? Als ik denk vanuit het kind, dan is er voor mij al heel snel een belang."
Schoolmaatschappelijk werkster
(Wie weet wat?)

1^e pitch Duurzame Sport

Kinderen en jongeren die extra aandacht nodig hebben, kunnen (blijven) meedoen in reguliere sportteams. Dat heeft Gert de Jonge voor ogen met zijn initiatief Duurzame Sport. Gert woont in Wouwe en is vader van twee sportende pubers. De sociaal ondernemer kwam op het idee door een trainer van een plaatselijke sportvereniging. Die benaderde hem langs de lijn en zei: "Ik kom niet meer aan trainen toe." Te veel energie ging naar kinderen die extra aandacht nodig hebben. De trainer overwoog zelfs te stoppen. Dit gesprek leidde er uiteindelijk toe dat twaalf trainers van verschillende clubs op het veld werden begeleid door een pedagogisch bureau. Dat gaf hen meer zelfvertrouwen in het omgaan met alle kinderen in het team. "En degene die naar mij toe kwam, is trainer gebleven", zegt Gert. Helemaal nieuw is zijn initiatief niet. "Grote verenigingen in bijvoorbeeld Amsterdam hebben zelfs een pedagoog in dienst." De aandacht op de clubs voor kinderen die het moeilijk hebben, had een onverwacht effect. Jeugdleiders bereikten signalen van jonge leden met ernstige problemen. Gert sloeg aan het bellen om de juiste ondersteuning te vinden. "Kinderen in beeld brengen bij de zorg was niet mijn focus. Voegsignalering is hiervoor een goede eerste stap."

Wat wil Duurzame Sport samen met anderen in het verkenningstraject bereiken?

- de ontwikkeling van een gestructureerde aanpak waar elke vereniging zó mee aan de slag kan;
- onderzoeken hoe sportverenigingen een rol kunnen spelen in het sociaal domein.

"Praat niet over, maar mét het
kind of de jongere en de ouders.
En stel de juiste vragen."
Jongere (Buiten de lijntjes kleuren)

Samenwerken op de plek waar kinderen zijn

De gemeente Goirle zet stevig in op preventie. Ze doet dit samen met onderwijs en (jeugd) zorg. Maar samenwerking blijkt in de praktijk niet altijd makkelijk. Daarom is het thema van deze MeetUp: Samenwerken op de plek waar kinderen zijn. Ook de pitches sluiten daarop aan. De aanwezigen gaan in groepen met het thema aan de slag.

Dat gebeurt aan de hand van een gezinsreis. Vertrekpunt voor goede jeugdhulp zijn immers ouders en hun kinderen. Aan de hand van het fictieve, maar herkenbare verhaal van Nicole, Erik, Joyce en Bram bespreken de groepen de volgende uitdagingen:

- **Vroeg erbij** Hoe nemen we de hobbels weg als het gaat om het inrichten van vroegsignalering?
- **Buiten de lijntjes** Hoe kunnen we als verschillende partijen onorthodox samenwerken om met het gezin praktische oplossingen te vinden?
- **Wie weet wat?** Waar liggen risico's maar vooral ook mogelijkheden in de keuzes die gemaakt worden in het kader van privacy?
- **Net-werken** Hoe kunnen we andere partijen, dan de traditionele hulpverlener, inzetten om dit gezin te ondersteunen?
- **Samen beslissen** Wat kunnen we bedenken én doen om beter samen te werken en te beslissen, om passende ondersteuning en aansluitende hulp te bieden? (ouders, jeugdige, reguliere kinderopvang, onderwijs, zorgprofessionals en overige betrokkenen)

"Je hebt iemand nodig die
analytisch kijkt naar het gezin,
die systeemgericht werkt."
Jongere (Samen beslissen)

2^e pitch

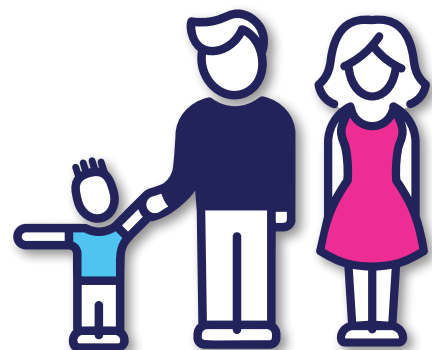
1Samen

Gerine Lodder en Jolanda van Gerwe beginnen hun pitch met een filmpje: "Vroeger werd ik veel gepest, daardoor ben ik aan mezelf gaan twifelen en onzeker geworden. Ik ben nu bijna bang voor leeftijdsgenoten", zegt de 17-jarige Sammy (een bedacht maar realistisch personage). Ze is eenzaam en vraagt zich af of alleen zij zich zo voelt. Nee, weet Gerine Lodder, onderzoeker verbonden aan Tilburg University. Ongeveer de helft van de jongeren voelt zich wel eens eenzaam. Drie tot tien procent is zelfs chronisch eenzaam. En dat heeft gevolgen voor het welbevinden, de gezondheid en het maatschappelijk functioneren van jongeren, bijvoorbeeld voor hun schoolprestaties. Met hun initiatief 1Samen willen Gerine en Jolanda het taboe op eenzaamheid onder jongeren doorbreken. Eerder signaleren van dit probleem is een ander doel. Tenslotte willen ze kennis delen over wat werkt tegen eenzaamheid. Zo moet er een website komen en een lespakket voor het onderwijs. Het is niet de bedoeling een lespakket te 'droppen' op scholen, verzekeren ze. Ze willen het aanbieden via LessonUp, een online tool. Overigens merken de twee dat er in het middelbaar onderwijs veel belangstelling is voor het thema eenzaamheid.

1Samen wil in het verkenningstraject een werkgroep vormen met jongeren en mensen uit het middelbaar onderwijs. Die gaat op zoek naar antwoorden op de volgende vragen:

- * Hoe bereiken we de doelgroep?
- * Hebben scholen behoefte aan zo'n lespakket?
- * Hebben docenten tijd om het onderwerp eenzaamheid met leerlingen te bespreken?

3^e pitch Luistercoach

Je ziet het niet altijd aan ze, maar veel jongeren ervaren stress. "Ik ben zwart van binnen, maar gekleurd van buiten", zei een 15-jarig meisje eens tegen Deirdre Homminga van het initiatief Luistercoach. Een kleine peiling onder 350 jongeren leerde haar dat acht op de tien last heeft van bijvoorbeeld prestatiedruk en keuzestress. Samen met Bob Mijling wil Deirdre middelbare scholieren en studenten een luisterend oor bieden.

Gewoon een moment, een plek op de onderwijsinstelling om je hart te luchten. Verder niks. Een gesprek waaraan geen vervolg wordt gegeven als jongeren dat niet willen. "Praten en luisteren helpt en heelt", zegt Deirdre. Het publiek heeft veel vragen. Bijvoorbeeld over hoe het initiatief zich verhoudt tot de vertrouwenspersoon op school. Deirdre zegt dat Luistercoach zo anoniem mogelijk wil opereren. Dat is volgens haar nodig, omdat jongeren niet makkelijk naar de vertrouwenspersoon gaan. "Dan weet iedereen dat ik een probleem heb", is hun argument. Verder legt ze desgevraagd uit dat ze willen gaan werken met opgeleide coaches, dat er contact is met de Hogeschool Utrecht over hoe je de betrokkenheid van jongeren bij het initiatief kunt vormgeven en dat Luistercoach jongeren desgewenst doorverwijst naar de hulpverlening.

De uitdagingen voor Luistercoach in het verkenningstraject:

- met scholen en andere partijen in gesprek over hoe Luistercoach het beste kan worden vormgegeven;
- funding realiseren.

"Ik zou willen dat elke persoon in Nederland wist waar ie terecht kon met zorgen over kinderen of jongeren."
Medewerker specialistische jeugdhulporganisatie (Vroeg erbij)

Gezinsreis

Nicole en Erik trouwen in 2001, de bekroning van een goede relatie. Een paar jaar later is daar Joyce, die opgroeit tot een ondernemende kleuter. Als ze een jaar of zes is, wordt haar broertje Bram geboren. Hij is geen makkelijke baby. Bram huult veel, maakt bijna geen oogcontact en reageert sterk op prikkels. Maar volgens het consultatiebureau is er weinig aan de hand.

Pas veel later krijgt Bram de diagnose Autisme Spectrum Stoornis (ASS). Zijn moeder heeft dan al lang haar baan opgezegd. De leidsters op het kinderdagverblijf wisten geen raad met hem en er is geen familie in de buurt op wie ze kan terugvallen. Ook op de basisschool en tijdens de zwemles leidt het gedrag van Bram tot problemen. De spanningen in het gezin lopen op. Joyce, die inmiddels op de middelbare school zit, trekt zich steeds meer terug. Samen met haar ouders gaat ze op zoek naar hulp, maar er is een wachtlijst. Nicole en Erik hebben steeds vaker ruzie en gaan uiteindelijk uit elkaar. Na de scheiding maken ze elkaar zwart en komen hun afspraken niet na. Erik is intussen ook zijn baan kwijtgeraakt en allebei de ouders zitten thuis met een uitkering.

"Bij ons in de groep zaten mensen met heel verschillende achtergronden (...). Laten we mailadressen uitwisselen."
Deelnemers Net-werken

4^e pitch Flowie

Je bent depressief, staat op een wachtlijst voor GGZ-hulp en dan? Robin van Zessen heeft iets bedacht om de periode tussen aanmelding en behandeling te benutten. Hij wil samen met anderen een chatbot ontwikkelen. "Het is vergelijkbaar met WhatsApp", zegt Robin. "Alleen chat je niet met een mens, maar met een computersysteem." Hij heeft het initiatief samen met de doelgroep vormgegeven.

"Op dit moment staan er 13.400 mensen met een depressie op een wachtlijst", zegt Robin. Hij vertelt over de 18-jarige Lisa, een fictieve figuur die de jongere vertegenwoordigt op wie hij zich richt. Lisa vraagt zich af wat er zou gebeuren als ze op het spoor gaat lopen. Niet per se omdat ze haar leven wil beëindigen; ze is benieuwd of ze dan wél meteen hulp krijgt. De chatbot biedt geen therapie, maar wel voorbereiding daarop, zoals je ook modules kunt volgen bij de praktijkondersteuner GGZ van de huisarts. Robin heeft nog geen antwoord op de vraag hoe hij een human take over kan realiseren. Maar hij beseft heel goed dat er situaties denkbaar zijn waarin een 'echt' mens moet kunnen ingrijpen.

Hij verwacht dat zijn initiatief juist voor jongeren aantrekkelijk is, omdat een chatbot geen oordeel velt en dicht bij hun belevingswereld ligt. Om de tool onder de aandacht te brengen van de doelgroep hoopt hij op de medewerking van behandelpraktijken.

Robin is op zoek naar:

- psychologen voor een kennissessie;
- een behandelpraktijk of -instelling waar hij een pilot kan draaien;
- een specialist die de technische haalbaarheid kan onderzoeken;
- "en verder iedereen die maar kan helpen".

Wat is het geworden: ja of nee?

Terwijl de geur van tomatensoep de aanwezigen al tegemoetkomt, maakt Richard Derks van het innovatienetwerk de uitslag bekend, gebaseerd op de publieksstem en de vak- en jongerenjury:

- Duurzame Sport krijgt twee keer een ja. Alleen de jongeren gaven Gert geen 'go'. Hij krijgt het advies om contact te zoeken met buurtsportcoaches en combinatiefunctionarissen sport.
- Er is drie keer een ja voor 1Samen. Een waardevolle tip die de initiatiefneemsters krijgen: heb aandacht voor jongeren met een beperking.
- Luistercoach krijgt geen enkele ja en gaat niet door in het verkenningstraject. Feedback luidt dat de meerwaarde niet helder is – er zijn immers al veel professionals op scholen en vergelijkbare initiatieven daarbuiten. Ook vinden de aanwezigen online luisteren meer van deze tijd. Waardevolle feedback om mee te nemen dus.
- Robin van Zessen wil sowieso door, en hij mag met drie ja-stemmen ook door. De aanwezigen zien in het verkenningstraject graag de volgende vraag beantwoord: hoe houd je zicht op zowel de positieve als de negatieve effecten van de chatbot?

Volgende MeetUp Innovatie

De initiatieven die door mogen, gaan nu hard aan de slag met de verkenning en concretisering van hun initiatief én hun netwerk. Wellicht zien we hen terug op de volgende MeetUp Innovatie op 8 oktober van 16.00 tot 19.00 uur.

Tijdens de MeetUp Innovatie op 27 november worden er weer nieuwe ideeën gepitcht.

